

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skrjite imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NOV 24 1941

RECEIVE

NA NERAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2 C "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenni račun,
nadolj in pravilno).
:: Čitajte, kar Vas zanimali ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 228 — Stev. 228

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 21, 1941 — PETEK, 21. NOVEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

ANGLEŠKA OFENZIVA V AFRIKI

ANGLEŽI PRODRLI ZE 80 MILJ V LIBIJO. — ITALJANI SE ZANAŠAO NA NEMŠKO POMOČ. — ANGLEŠKE BOJNE LADJE OBSTRELJUJEJO LAŠKE POSTO JANKE Z MORJA

V torek je angleška osma armada nepristopljeno pričela veliko ofenzivo iz Egipta v Libijo v smeri proti dolgu obleganemu Tobruku. Včeraj so Angleži zavzeli Bezegh, 10 milj jugovzhodno od vnapajih utrd Tobruka.

Vjetri je bilo 150 Italijanov, pripadajočih k oklopni divizijski. Na cesti v Bir-el-Gobi je bilo uničenih več italijanskih tankov. Ko je angleška armada prodirala 50 milj zapadno od Capuzzo, se je uničil množični nemški tančni oddelki in ga ni bilo mogoče zapleti v bitko.

Angleži prodirajo na 130 milj dolgi fronti ter imajo zvezzo z ozadjem iste težkoce kot jih imajo Nemci v Rusiji. Kopniki armadi v veliki meri pomagajo angleške bojne ladje ob obrežju in ravno tako zračna sila olajšuje prodiranje armade.

Angleški aeroplani so takoj od početka ofenzive napadli nemške aeroplane na letališču in uničenih je bilo 5 Junkerjev in dva Messerschmidtova aeroplana.

Angleži imajo zelo močno zračno silo v severni Afriki. Ravno tako mora biti zelo močna tudi nemška zračna sila. Toda, ker Angleži naznajajo, da je bilo uničenih več nemških aeroplakov na letališču, je iz tega mogoče sklepati, da Nemci nimajo dovolj bencina za svoje aeroplane, kajti angleški letaleci so uničili za nemško in italijansko črto več skladnišči bencina.

V sedanji ofenzivi v Libiji poslužujejo ameriških tankov, ki so zadnje mesece prišli v Afriko in ki so se izborno izkazali. V treh dneh so Angleži prodriči že 80 milj v Libijo.

V sedanji ofenzivi se Angleži poslužujejo obkoljevalne strategije ter hočejo obklopliti nemško in italijansko armado pod vrhovnim poveljstvom nemškega generala Erwi na Rommela.

Zavezniški armadi na kopnenem poveljuje general sir Alan Cunningham, bojnimi ladjami pa poveljuje njegov brat sir Andrew Browne Cunningham.

ANGLIJA ŽE NASTOPA PROTI FINCIM

Po zatrdiru vnanjega ministra Anthony Edena, bosta Romunski in Madžarska prišli kaj kmalu na vrsto.

V angleškem parlamentu je izjavil minister za zunanjega zavzetnika Anglija je že začela vojaško in moranjsko akcijo proti Finski. Za Finko boste prišli na vrsto Madžarska in Romunski. To je bil odgovor na vprašanje nekega angleškega delavskoga zastopnika, ki je hotel vedeti, čemu Anglia ravnata enostransko.

— Proti Rusiji se ne bore samo Nemci, je rekel delavski zastopnik, — pač pa tudi Finci, Romuni in Madžari. Če je

Angleške bojne ladje so se razvrstile v vojno črto v podnebeljek okoli polnoči. Dež je bil z vso silo, bliskalo se je in treskalo. Proti jutru pa so težki topovi med granom in bliskom pribeli metati težke izstrele na italijanske postojanke na obrežju. Italijanske baterije se niso oglašale. Nobe na angleška bojna ladja ni bila zadržana.

Proti jutru so se težje nadje načnile od obrežja ter so prežale na laške bojne ladje, katerih pa ni bilo na spregled.

Težka usoda Italijanov v Abesiniji

V Abesiniji je še vedno nekaj italijanskih vojaških oddelkov, ki so v neprisetanih bojih z domačimi. Angležem bi se Italijani udali, toda slednji dolejše niso dospeli do njih.

Pod nobenim pogojem se pa nečejo udati Abesinecem, ker vedo, kaj jih čaka v tem slučaju, namreč strašno mučenje in pozneje še strašnejša smrt.

Iz precej zanesljivega vira se je pa zvedelo, da bodo še do konca tekočega leta zadruži ostanki italijanske armade v Abesiniji stiri. Tisti, ki ne bodo obležali na bojišču, bodo pa padli v angleško ali abesinskovo ujetništvo.

Defense Savings Bonds, serija E, je mogoče dobiti najviše za \$25. v zrelosti vrednosti, za katere se piše le \$18.75. Lastnina serije E bondov je omenjena na \$5,000 zrelostne vrednosti za vsako leto.

K U P I T E
DEFENSE SAVINGS BONDS
IN STAMPS

Z RUSKEGA BOJIŠČA

Prizor v neki ulici v Kaliniku, kjer so v teku nujljitevje boje za posest mesta.

Vlada bo zasegla rove

Ker se kopačem v odvisnih rudnikih v njihovi stavki priznajojo tudi kopači v trgovskih rudnikih, razmišlja predsednik Roosevelt, kako bi moral vkloniti J. D. Lewis, ker je izjavil, da je njegova "sveta dolžnost", da premogovni obratujejo, ne da bi bilo potrebno, da bi stavko zlomilo vojaštvo.

Uradni Washington je včeraj izvedel, da se bo danes stavki pridružilo še več kopačev v trgovskih rudnikih. Do sedaj se je 53.000 kopačem v odvisnih rudnikih pridružilo že kakih 122.000 kopačev mehkega premoga.

Lastniki rovov dolje stavkarje, da je unija UMW prelomila svojo pogodbo s premogovskimi družbami, unija pa odgovarja, da je Lewis s svojim pisom 16. septembra lastnikom trgovskih rudnikov sporočil, da si unija pridržuje

pravico, da razglasiti stavko, da s tem obdrži edinstvo v vrstah kopačev mehkega premoga.

Predsednik Roosevelt je bil na Zahvalni dan v Beli Hiši in je močal o premogarskem položaju. Kongresnički vodnik glasno zahtevalo, da vlada nekaj odločnega ukrene, vsled česar bo kongres najbrž skušal uveljaviti protistavkarsko postavo, vse pa je odvisno od odbora UMW, ki se bo jutri ustal, da sklene o nadaljnjih n-krepkih s posebnim ozirom na poziv predsednika Roosevelta, da naj bo vprašanje o unijem delu v ručnikih prepričeno posebnemu odboru za stopnikov jeklarskih družb in majnerske unije.

Lastniki rovov dolje stavkarje, da je unija UMW prelomila svojo pogodbo s premogovskimi družbami, unija pa odgovarja, da je Lewis s svojim pisom 16. septembra lastnikom trgovskih rudnikov sporočil, da si unija pridržuje

Predsednik Roosevelt se bo odločil, kaj bo storil glede stavke, šele jutri zvečer in bo počakal, kaj bo sklenil odbor UMW.

BOLJEVSKI HVALIJO "BELE" RUSE

Po boljeviški revoluciji leta 1917 in poznejša leta je počnilo iz Rusije vsepolno vnetih pristavev bivšega ruskega carja. Bili so to večjidel russki plemiči, častniki, profesori in drugi intelektualci, ki so iz inozemstva vodili trdo vratno, toda brezuspešno borbo proti boljeviškom. Po vseh velikih evropskih mestih jih je bilo dovolj. Nekaterim je uspelo dobiti dobre službe, drugi so se pa, ko jim je očar pošel, lotili najnavadnejših poslov.

Ti "beli" Rusi so do zadnjega upali, da jim bo mogoče obnoviti cosski prestol ter posaditi nanj kakšnega sorodnika zadnjega ruskega carja.

Boljeviško časopisje jih je ostro napadalo, zadnji čas jih

pa na vse pretege hvali.

Hitler je namreč načrival rekrutirati med "belimi" Rusi sedem divizij ter jih poslati proti Stalinu.

Po Jugoslaviji, Franciji, Romunski, Čehoslovaški in drugih podjarmljeneh deželah je uvedel veliko tozadnovo agitacijo, ki mu pa ni uspela. Niti eno belo ruske divizije ni mogel spraviti skupaj.

Sodi se, da je v izganstvu kakih 150 tisoč "belih" Rusov. Prejšnje število jih je tudi v New Yorku, Chicagi in po drugih večjih ameriških mestih.

Iz njihovega odpora je razvidno, da so vse žrtve v Hitlerja dosti bolj kot pa boljeviške.

GEN. WEYGAND ODSTAVLJEN

"General Maxime Weygand je odstopil," je včeraj francoska vlada v Vichyju kratko naznajila. S tem je povedano, da francoska vlada nima več za svoje posesti v Afriki svojega "generalnega delegata" in da je bilo to mesto opuščeno, toča njegovo delovanje je bilo razdeljeno med štiri ljudi.

General Weygand je bil kot pro-konzul za afriške posesti nad eno leto. Pred nekaj dnevi je bil poklican v Vichy, kjer mu je maršal Petain sporočil, da je razvezan svoje službe. Weygand se je takoj nato odpeljal na Riviero.

Maxim Weygand je služil v francoski armadi 56 let in se je proslavil tako v dnevnih slavah, kot v dnevnih velikega ponizanja Francije. Star je 74 let.

Državni tajnik Cordell Hull, je takoj nato, ko je izvedel, da je general Weygand odstopil, sporočil francoski vladi v Vichyju, da bo politika ameriške vlade do francoske vlade izpremenjena, ker je jasno, da je francoska vlada ugodila Hitlerjevi zahtevi, da je Weygand odstopil. Vsled tega so tudi Združene države pre-

REV. MURN UMRL

V St. Francis bolnici Milwaukee, Wis., je umrl Rev. Anzeh Murn, zadet od možganske kapi. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. dopoldne v cerkvi sv. Štefana v Chicago, Ill.

Star je bil 65 let. — Tukaj zapisuša brata Martina in Johna.

Naj v miru počiva!

Petnajst let ječe zaradi sabotaže

V Baltimore, Md., je sodnik Coleman odsodil na petnajst let ječe 22 letnega mehanika Etzela, ki je bil zapobil v Vichyju.

Etzel je bil rojen v Ameriki kot sin nemških staršev. Njegovi tovariši so ga že dalj časa smatrali za navdušenega Hitlerjevega pristaša.

Sodnik mu je rekel, da je njegovo početje velezida.

ZELEZNICARSKA STAVKA SE BLIŽA

Vlada si še vedno prizadeva pobotati obe stranki, toda brez vsakih vidnih uspehov. — Stavka trukdrayverjev preprečena.

19. novembra je predsednik Roosevelt spet poklical k sebi v Belo hišo zastopnike železničarskih družb in nekaterih železničarskih bratovščin ter jih skušal pobotati, toda brez uspeha.

Vrnilo se bo še več sličnih konferenč, kajti če bi res železničarji zastavkali, bi bilo to usodno za deželo, prav posebno pa za narodni obrambni program.

Alvaney Johnston, predsednik bratovščine strojvodilj, je rekel, da povejte za stavko, ki ima izbruhnuti 7. decembra, ni bilo preklicano in najbrž tudi ne bo.

Izjema bi bila seveda, če bi bilo železničarjev zahtevanje že vsej deloma ugodeno. Toda isto, kar so jim pomočili, se ne da niti primerjati s tistim, kar so zahtevali.

Zabtevali so tridesetodstotno zvišanje plače, predsednikova komisija jim je pa pričakovala na delo 550 članov "oystermen" unije, ki spada k Ameriški delavski federaciji. Delavcem je bila plača povisena.

Boji na ruski fronti

Ruska bojna črta se je včeraj v okolici Kalinina na severu od Moskve nekoliko vpognila, ko so se pod težkimi nemškimi napadi Rusi nekoliko umaknili. Na jugu okoli Tule pa je bilo dovolj.

Nemci so opustili frontalni napad na Moskvo ter so pričeli z obkoljevanimi napadi in sicer s severa od Kalinina, z juga pa od Tule. Samo okoli Tule imajo Nemci okoli 100,000 vojakov; druga močna armada pa napada pri Kalinini, kjer so Nemci vrgli v boj pet divizij. Po težkim udarcem so Rusi slednje izpraznili ne-

kaj vasi. Toda nemške divizije so tripele zelo težke izgube.

Na jugu pa, kjer so v teku vroči boji pri Rostovu in na Krimu okoli Kreča, potekajo za Ruse precej ugodno. Rusi so sicer zapustili Kreč, toda so svojo armado v red umaknili. Sicer ni bilo naznanjeno, kam se je ruska armada umaknila, toda najbrž so jo prepeljali čez morsko ožino na Kavkaz.

V bitki za Kreč je bilo ubitih najmanj 20,000 Nemcev; poleg tega pa je bilo uničenih 130 nemških tankov, 200 topov in 1000 trukov z municijo.

Vsak ameriški državljan dolguje \$1263

Trgovinski department poroča, da znašajo privatni in javni dolgov v tej deželi 167 tisoč 300 milijonov dolarjev.

Na vsakega prebivalca pride potenkak 1263 dolga.

V to vsoto so vsteti zvezni, državni in občinski davki ter davki raznih podjetij.

Računi temelje na finančnem stanju, kakršno je bilo dne 31. decembra lanskega leta.

Demonstracije v Argentini

V Rosario, v južnoameriški republiki Argentini, je kakšnih sedemsto ljudi začelo obmetavati s kamnem urehništvo "El Pampero", ki je nedavno objavil več slik, s katerimi je smesil demokracijo.

Predno je policija razgnala demonstrante, so bila vsa okna uredništva in tiskarni razbita.

Domači argentinški časopisi očita "El Pampero," da dobiva od Nemčije znatno podporo.

Voditelji štrkarjev so izdajalci — pravi admiral Blandy

V Macon, Ga., je re

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Saker, President; J. Lapata, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6. — Advertisement on Agreement.

За celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6. — za pol leta \$3. — za šest let \$18. — Za New York na celo leto \$7. — za pol leta \$3.50.

Za inozemstvo na celo leto \$7. — za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1243

ZA VOLGO

Prejšnji teden so kazali po berlinskih kinoglediščih film, posnet v okolici Moskve, Leningrada in Ukrajini.

Film je predstavljal nemške vojake, gradiče kocje iz snrekovih debel, ter neizmerne pokrajine, pokrite z blatom in brozgo, po pokrajinalah pa opisane vasi, pognene tovarne in poteptana polja.

Namen filma je bil pokazati ruski način bojevanja v vojni, ki jo je nameraval Hitler bliskovito končati ter je do slej zahteval najmanj šest milijonov človeških žrtev.

Naciji so ponovno skušali izvojevati končno zmago, ki naj bi bila nekakšen uvod k splošnemu napadu na Anglijo. Rusi so se previdno umikali in zvabili sovražnika daleč v notranjost dežele.

Rusko ozemlje, nahajajoče se v nemških rokah, je širikrat večje kakor Anglija. Nemci so v tem ruskiem ozemljem jobili le malo tistega, s čimer so skušeli popraviti in ojeti svoj vojni stroj. Istočasno je seveda tudi Rusija utrpela ogromne izgube.

Moskva je zaenkrat odvisna od treh faktorjev: od proizvodnje svojih tovar, ki jih imajo še v evropski Rusiji, v Uralu in v Sibiriji; od pravčasne preselitev potrebnih strojev v zaledje ter od angleške in ameriške pomoči.

Prejšnji teden so sporočili iz Londona, da se reorganizacija ruske proizvodnje povsem v redu vrši. Do prihodnjega poletja bodo industrijske izgube več ali manj nadomeščene.

(Medtem se pa onkraj Volge vrši nekaj ogromnega in skrivnostnega. Petnajst let so delali russki inženirji načrte za gospodarski razvoj ogromnih ozemlj, ki so bila začasa russkih carjev kazenska kolonija).

Onkraj Volge so prostrani gozdovi, preprosta naselja in pastirska plemena.

Uralsko pogorje, ki loči Evropo od Azije, je zakladnica najrazličnejših kovin. V južnih uralskih dolinah je plodna zemlja globoka in črna.

Sibirija ima neizmerne sklade premoga, nerazvita ležišča železa in olja. Na tem temelju je začela Rusija graditi jeklarne, livaarne, kemične tovarne, tovarne za tanki in traktorje, usnjarne, žage, mlipe in tekstilna podjetja.

V to mlado industrijsko središče se je zadruje mesece stekal velečni strojev in potrebitnosti, ki so jili Rusi pobrili pred prihodom Nemcev iz vzhodnih tovar. Ta selitev je bila ena najbolj dramatičnih akcij sedanje vojne.

V novih tovarnah so zaposlene večjedel ženske, ki delajo po enajst ur na dan, šest dni na teden. Zemlja v okrožju tovarna so traktori izorali, da delavstvo glede živil in prehrane ne bo odvisno od evropskega dela Rusije.

Ruski proizvajalci pa še vedno preti nevarnost od nemškega vojaškega stroja, ki je sicer širideset odstotno okrnjen, pa navzde temu še vedno izredno močan.

Spošno se naučuje domnevna, da je sedanj zastoj na fronti le mogočna priprava za nadaljnji nacistični napad.

Zaenkrat operira Nemei le na Krimskem polotoku, kjer je toploto, ugodno počnebje.

Ce se na Krimu izjavilo ruski odporni, bo udaril sovražnik proti oljnim poljem v Kavkaz ali pa proti angleškim postojankam na Centralnem iztoku.

Angleži, pričakajoč nekaj takega, so pa presenetili Nemce in Italijane z novo enzivo proti Libiji.

LITVINOVNA SO PUSTILI

Po prihodu v Teheran so se ameriški poslanik v Moskvi Laurence A. Steinhardt, uradnik angleškega informacijskega odbora sir Walter Monckton, svetnik angleškega poslaništva J. D. Greenway skupno s šestimi drugimi Angleži z aeroplano odpeljali v Cairo.

Z njimi je bil tudi namenjen odpeljati se ruski poslanik v Washington Maksim M. Litvinov s svojo soprogo. Ko pa je prišel na letališče, mu je angleški poslanik sir Reader William Bullard v veliki zadrugi sporočil, da so se angleški uradniki že odpeljali, ker zanj (za Litvinova) ni bilo več počesa.

Bullard je nato Litvinovu pojasnil, da je bilo nujno potrebno, da se je odpeljal Greenway, ki je na potu v Indijo.

Litvinov je nato odredil, da ga bo ruski aeroplanski katerim je gružba prišla iz Kuba, se v Teheran, odpeljal v Kairo.

JUGOSLOVANSKI PARNIK NA VARNEM

Jugoslovanski tovarni parnik Olga Topić, o katerem je bilo prejšnji teden poročano, da ga je napadel nekaj nemških roparskih ladja ob obrežju Farnam, je varno dosegel v Quiqui v Chile.

Parnik je vozil 6000 ton pre-

moga za nitritske tovarne v Arapaci in Antofagasti.

Ko se je izvedelo, da je bil napaden jugoslovanski parnik, je poti mornariški okraj Zaruneh držev poslal svoje patrolne ladje v Kanalsko zavo-

Iz slovenskih naselbin

PISMO IZ ZAGREBA

Od mojih sester sem sprejel slala karto in potrebeni denar, zadnje pismo meseca maja, pisano 2. aprila t. l. par dni pred izbruhom vojne, pred nekaj dnevi pa sem dobil prvo pismo od nečakinja, ki studira medicino v Zagrebu. In se glasi do besed:

"Zagreb, 14. avg. 1941. — Dragi stric Algiz! Gotovo se boste čudili, ko prejmete to pismo. Gre se zavojlo vrnilive denarja za vozno kartu, ki vam jo je lani poslala teta Angela. Po dolgem času je vendar prišlo tak daleč, da so mi včeraj že hoteli izplačali denar, ker pa nimam jaz originalne karte, mi izplačali niso. Tako, ko predložim kartu, dobim denar. Zato vas prosim, da mi takoj tudi z vračno poštu ymete kartu, da bom lahko denar čimprej dobila. Kartu pošljite na naslov "Italija" plovilbeno društvo, Zagreb, trg kralja Tomislava. Imela bi vam marsi kaj novega za pisati, pa je težko. Nas vse, tetu Angelo in mama je zadnja vojna težko prizadela, da smo ostali tako rekoč brez vsega. Mama in težko živita sedaj v Srbiji in je njen naslov: Mladenovac, Vardarska ulica 21, Srbija. Marjan (brat) je diplomiral za rnarškega inženirja in je v Ljubljani, jaz pa upam tudi v kratek končati medicino in živiti zdaj v Zagrebu. Ko bo kakšna prilika, vam pa več o napisu. Kako gre vam? Prejmete srčne pozdrave — Jelka."

To je torej pismo, ki ne pove veliko, zajedno pa tudi preej. Kot prej razvidno iz tega pisma, sestri sta bili pregnani z drugim vred iz Maribora v Srbijo in mati se torej nahaja v Srbiji, hči v neodvisni Hrvatski in sin v Ljubljani, ki je okupirana po Italiji. Tako kot se je zgodilo z mojimi sestrami, ki ste bili obe dobro situirani v Mariboru, kamor ste se preselili iz Ljubljane leta 1920, ko je bil pokojni naš Ivan Vesnič prestativen iz Ljubljane v Maribor kot profesor. V pisu mu je omenjena tudi karta začetkom pretečenega leta po-

veliko, zajedno pa tudi preej. Kot prej razvidno iz tega pisma, sestri sta bili pregnani z drugim vred iz Maribora v Srbijo in mati se torej nahaja v Srbiji, hči v neodvisni Hrvatski in sin v Ljubljani, ki je poročil leta 1914, ko je bil zaupnika v Greepoint v Brooklynu. Tudi ostali rojaki so mendo šele tedaj zaznali, kaj se je zgodilo z našimi ljudmi. Bilo je nemogoče verjeti, da so Nemci, ki so vendar inteligenčni, izobraženi, narod zmožni takih grozodejstev, kot jih potenčajo, da ne, ga je nahrulil, če zazkaj da laži? Ko sem jaz pojavil, da smo si v sorodcu in da so me zunaj kljucali za stricico, sva bila odpuščena. Tako ob prihodu v to deželo pritisnjeno mu je bil na čelo pecat lažnika, kot je omenil v svoji prvi knjigi in to vsed množično krovodobno. Krivde, ko v nosnicu nisem vedel, kako smo si v sorodcu, ampak sem šele pozneje zaznali, da sva bila z njegovim očetom bratranca oziroma polbratanca, ker njegovega očeta oče in moj oče sta bila polbrata, oba ene materje in vsek drugega očeta. Prvi se je pisal Adamič, drugi pa Skulj, prvi se je pričenil na Blato pri Grosupljem, drugi pa je postal na domu, na

40 - LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva miljona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smerti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbi, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

SLOVENCI!

NAJBOLEJ POPOLENNA ZALOGA
SLOVENSKIH FONOGRAFSKIH
PLOŠČ DOBITNE PRI
JOHN MARSICH, Inc.
463 WEST 42nd STREET
NEW YORK, N. Y.

Brankovec pri Velikih Laščah. Ta vas obstoji iz treh posnekov in v tej vasi je bila rojena mati Adamiča pri domači pri Stricevih.

Preko doline, samo 8 minut hoda se nahaja vas Pod Šimko, kjer se je rodil pisatelj Stritar in 20 minut hoda dalje se nahaja pa vas Malo Slivnica, kjer se je bil rojen oče ravnokar novoizvoljenega župana mesta Cleveland, na katerega suro Slovenia lahko ponosi. Kot je se veliko rojakom, znamo, smo posljali po vojni zaboje v staro domovino in tako je bilo poslanih tudi veliko zabojev iz Clevelandu, katere je spremljal med drugimi tudi Jaka Dobrev, ki je bil med prevozom pokraden več zabojev in kateri zavarovalna družba v New Yorku ni hotela izplačati zavarovalnino za pokradene zabeje, pridel je Jaka osebno terjati zavarovalnino v New Yorku in seboj je pripeljal, kot se je bil izrazil, najboljšega odvetnika iz Clevelandu, Mr. Francisca Lausechota in ob tej prilnosti sta bila moja gost. V New Yorku je bil torej ponovno izvoljen Italijan v Clevelandu na novo Slovenec. Čast obema!

Alois Skulj,
Monterey, Cal.

POROČILO IZ PITTSBURGH PA.

Poročati imam, da pevsko društvo "Preseren" priredi svoj letni koncert skupno iz Mladinskim odsekom v nedelji 23. novembra točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina 35 centov. Vabiljeni so vsi prijatelji slovenskega ga petja.

Koncert se bo vrnil v dvorani Nar. doma, 57th & Butler Sts.

Vabiljeni tudi na sejo odboja Slov. Nar. doma v Pittsburghu, ki se v tem dne 7. decembra, to je vovo nedeljo v decembetu, točno ob 2. uri popoldne. Vabiljeni so člani odbora Slov. Nar. doma, da se za gospodov obdelajo, da se vrat sreča kovač. Svetoval sem mu, naj se posveti trgovini in vpoštevajoč moj naziv, se je šel učiti trgovine na Vrhniku in ko ga je pozneje obiskal in ga dobil ne v trgovini, ampak na polju okopavati krompir, vzel ga je s seboj domov, če, da teg se mu pač ni potrebno učiti 4 leta, to lahko tudi doma dela. Čez leto, da pa je došel sem nenačelo seje, ker to je glavna letna seja, na kateri se bo volil tudi odbor za prihodnjo leto. Tukaj boste slišali poročila odbornikov in celoletne racine in poslovanje Slov. Nar. doma.

Društvo sv. Stefana st. 26. ABZ proslavi 40letnico svojega obstanka z banketom v Slov. Nar. domu dne 28. decembra. Zacetek bo ob 6. uri zvečer. Vstopnina \$1.00 včetve davek. Člani in članice so ujutru vabjeni, da so navzoči. Prijatelji dobro došli!

Philip Progar,
Pittsburgh, Pa.

TRGANJE IN BOLECINE V MISICAH?

Mitro posrednik Finančni posrednik, ki ga v tem času N. J. millionov predstavlja streljenje in dolga mirovna doberdelnost. Zahvaljuje pravilno Expeller s Sistem na skupnosti.

PAIN-EXPELLER

13. NOVEMBER — 11. DECEMBER
13. NOVEMBER — 13. DECEMBER
V PLATNU VZELANO

Cena Cena

Postolna plafana

</div

Dopisov bres podpisa in osebnosti ne pribrijejo.
Dopisi za četrtekovo številko naj bodo v
našem uradu načrtovani v sredo zjutraj.

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo
vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako-
reček med seboj pogavarjajo.

Vesti iz slovenskih naselbin

POROČILO IZ GOWANDE, N. Y.

Zopet imam poročati žalostno novico in to že tretjič v zadnjih štirih mesecih, in sicer to pot, da je neizprosna smrt pretrgala niti življenja našemu so-bratu in prvovrstnemu igralec na harmoniku, George Samson. Pokojni je bil rojen v Clevelandu 31. maja 1910. Bolehal je dolj časa za neko boleznjijo na jetrih in ker so zdravniki uvideli, da ni druge pomoči, so ga vzel v tukajšnjo Townsend bolnišnico ter izvzili operacijo, kateri je bil 11. novembra izveden podlegel. Pogreb se je vršil v četrtek 13. nov. iz Slov. Nar. doma v cerkev, kjer je bila darovana peta sv. masa za dušnica in bil prepeljan na pokopališče sv. Križa, kjer počiva tudi njegov oče že nad šest let.

Pogreba se je udeležilo veliko število društvenih članov in članice, kajti spadal je k temu društvenu in sicer Pathfinders ABZ, Boosters, SNPJ in "Združeni Slovenci" SSPZ, katera vsa so mu podarila tudi krasne vencice. Dalje so darovali cvetnice tudi društvo sv. Jožefa ABZ, Zarja svobode, SNPJ, Slovenski dom in drugi rojaki in vojakinja, ter druge narodnosti, tukoj da je bila krsta vsa obdana s cvetjem.

Tako, dragi mi George, nekaterkrat si nas razveseli na naših pireddyh s poskocičnimi, ki si jih znali tako izvrsto in izvabiti iz svojega meha, toda prerano si moral zapustiti nas, ter oditi v večnost. Torej bodi ti lahka sendza in počivaj v miru!

Pokojni George zapušča tukaj žaljučo mater Josephine Samson, zvesto naročnico "Glas Naroda" in brata Frančka v ameriški armadi, dalje teto

Joseph Shega,
Shingleton, Mich.

SLOVENSKI ORKESTER NA RADIO

WBNX radio postaja, 1380 kilocycles ho igrala med drugimi muzikálnimi komandi tudi dve slovenske ploče v soboto dne 22. novembra 1941. Ta program se bo slišal od 3.45 do 4.30 popoldne. Slišali boste najnovejšo slovensko ploščo, ki jo je ravno naredil Sonart Record Co. Na plošči boste slišali "Na planinah solučice sije" valček in "Terezinka" polka. Igra Jerry Koprivšek in njegov slovenski orkester. To je Mr. Koprivšekova prva plošča

Vaše investiranje v Defense Savings Bonds, serija E, se bo zvišalo za 33 in eno tretjino odstotkov v 10 letih.

Kupite Defense Bonds in Stamps!

TORPEDIRANA AMERISKA BOJNA LADJA

RAZNO IZ BARBERTON, O.

Večkrat čitam dopise iz naših naselbin, kako se organizirajo slovenska društva po Ameriki in gredo na delo za pomoč našim nesrečnim ljudem v starosti domovini. Tudi barbertonska naselbina ne bo izostala za državljene. V ta namen je bila sklicana sejta 24. okt. Izvoljen je bil odbor in sicer Jos. Lekšan, predst. Josephine Porok, tajnika in Louis Arko, blagajnik. Kjer pa ni bilo še vsakdušno začetno, je bila seja zoper 10. nov. Na tej seji se je razmotrivalo, kako bi bilo boljše ukrepeti. Sklenjeno je bilo, da za prvič se bo pobiralo po hišah prostovoljne prispevke, kasneje se pa mogoče priredi skupna veselica ali kaj podobnega. Delo za nabiranje prispevkov po hišah, so na se prejeli slediči: za East Side, Mr. F. Smole in F. Skraba Jr. v Suydertown, Mr. in Mrs. Oholjš, v Sherman, John Lekšan in L. Arko, na West Side od 14. do 17. ceste Mrs. Mary Taneck in Fr. Sturdel, od 17. do 23. ceste Mrs. Frances O-Saben in Josephine Porok, na North Side in v mestu Frank Smrdel in Jack Caserman.

Zatorej, Slovenec, darujte po svoji moči. Ves nabran denar se bo odpoden na mesto, kamor ga odposiljajo vse druga društva. Barbertonska naselbina ni bila nikdar med zadnjimi, kadar je bilo treba pomagati komu. Pokažimo, da imamo tudi sreč za naše usmiljenja vredne trpine. Pomoc ni bila nikdar tako nujna, kot sedaj.

Sedaj pa še nekaj. Vsi javnosti je znano, da se društvo "Domovina" pripravlja na veliko slavnost otvoritve kongresa. Delo gre do sedaj zelo počasno. Odboj se trudi na vse načine in kakor izgleda, bo go do 27. dec. Akopomisimo, ni niti čudno, da se tako dolgo zavleče. Prostori bodo tako lepi da bo lahko ponosen vsak Slovenec ne samo v naselbini, ampak tudi drugod. V Barbertonu pa ni toliko, kot v Clevelandu ali vseemo si pomagamo naprej. Seveda brez nasprotnikov ni, kot nikjer in to so še nekateri člani društva "Domovine", ki težko sami sebe po nosu, namesto da bi prišli vsi skupaj in lepo delali, ker to bo le nam vsem v korist.

Dne 31. decembra bo imel Gospodinjski klub društva Domovine zabavo. Vabiljeni ste vsi, da nas posete, in obenem

vi boste lahko ogledali tudi kongres. Oddane bodo tudi lepe nagrade. Kdo bo srečen v tej dobi.

Mary Šusteršč, Barberton, O.

NOVICE IZ COLORADO

Pošljam vam celoletno na-ročnino za priljubljeni mi list "Glas Naroda" ker vidim, da je čas potekel. Prav posebno se mi dopade roman "Gospod iz Konopišča" ipa Peter Zgaga. Ravno tako se dopade mo-jentu možn. On vse prebere od kraja do konca.

Malo hočem poročati iz naših coloradskih hribov. Dela se precej dobro po 5 dni na teden. Vreme imamo nizko in tudi dežja smo imeli dosti. Tudi sneg smo že imeli. Slovenec

obiskati Mr. in Mrs. Frank Re-penšek. Njega poznam tudi iz Somerset, kjer je delal z mojim možem. Telj prosim, da mi ne zamerijo, ker smo imeli prema-to časa. Lepa hvala gre tudi Mr. in Mrs. Hladniku iz Cle Elum, ki nas je peljal k mojemmu bratu, ki živi na Roland. Potem nas je peljal k Louis Mayriju, ki je od tam doma, kakor jaz. Ima lepo premeženje in moram reči, da se imajo vsi dobro in tudi mi smo bili z vsem zadovoljni. Lepa hvala vsemi za vse.

K sklepna mojega dopisa pro-sim Petra Zgago, da bi prav ureidel, da ga bo mogoče brajeti. To je moj prvi dopis in se bo-jam, da ne bo šel v koš.

Pozdravljam vse svoje znani-

ce in prijatelje s širokem Ameri-

ki v vsem pripravljam "Glas Naroda" in bodi tudi Ti, Peter Zgaga pozdravljen in se kaj luštnega napiši!

Marija Penko,
Somerset, Colo.

VESTI IZ CLEVELAND, OHIO.

Dne 13. nov. je umrl splošno znani slovenski pionir Jernej Knaus, ki je bil eden izmed graditeljev slovenske metropole v Clevelandu. Rodil se je 24. avgusta 1868 v vasi Janžoh, fara Gora pri Sodražici. To je bila starša Štefanija hiša, kjer je trgovale več rodb. Izmed 18 let. Moram reči, da je bilo veselje, kadar smo skupaj prišli. Žalostno slovo, kadar je bilo treba nazaj se podat na Somerset, Colo. Nikdar ne bom pozabila, dokler bom živila, ko mi je sestra rekla: "Mica, ni ne jokaj, saj se bomo še videle." Brat je bil tudi žalosten, ko sva si podala roke v slovo. Oblijubil mi je, da me bo obiskal drugo leto. Frank, ne pozabi kaj si reknel. Potem smo se s hčerkijo in mojo sestro, ki je bila s nama, peljale na Black Diamond. Tja smo še pogledali naše stare znance Mr. in Mrs. Žunek in njih družino, Mr. in Mrs. J. Čelijaj in družino, Mr. in Mrs. Fr. Repovž. Franka nismo videle, ker je delal in potem smo se vse peljali pogledati Mr. in Mrs. Ignac Čelijaj in Johna Čelijaj. Semo se pa vse skupaj pomenuili in sli najprej do Seattle, potem smo se v kreali na brod, seveda z nami tudi kare. Eno uro smo se vozili do Flenningtonu, potem spet na karah smo se pehali 13 milij vedno pri morju do doma. Mr. in Mrs. Čelijaj seveda sta bila z nami. Ondava, ko sta se ravno mudila na Black Diamond, sta nam pot kazala, da smo prej domov prišli. Ne morem popisati, kako se nama je dopadlo na njihovem domu. Spet se je bilo treba ločiti od Mr. in Mrs. Čelijaj. Spet smo bile žalostne, čeprav smo prej zapele: "Moj ljubi fantič je v Tirole v vandru." In tudi še druge, da je kar odmevalo po morju. Vi-delja sem tudi Steva Česnik, katerega tudi poznam iz Somerset, Colo. Moram reči, da se imajo vsi dobro. Lepa hvala gre tudi Mr. in Mrs. Medvedu iz Cle Elma. Ko smo se peljali iz Black Diamonda nazaj na Cle Elm, je bilo vse tako lepo, kar smo videle. Rade bi se kar naprej vozile in tudi tam ostale. Moram se to omeniti, kadar smo se peljali po morju, pa vprašam mojo sestro: "Kam se to pelje? Menda v Alasko pa tudi v Ameriko!" Seveda se mi začne smejeti in mi reče: "Vraca, Mica, saj si v Ameriki!" Tako vidite, kako sem bila spozabljena, da sem v Ameriki. Vse se mi je videlo takoj prijetno in lepo. Žal nam je bilo, ker nam ni bilo mogoče

der je prišel v Ameriko pred 40 leti. Zapusča tri žaljuče sinove: Rudolfa, Louisa in Ludvika ter hčer Anno, por. Rajer, Josephine, por. Novak, Albino, Dorothy in Lillian ter sestro Josephine Plamšek, vnuke in več drugi sorodnikov.

Dne 10. nov. je nenadoma umrl Anton Troha, ko se je napravil, da gre na delo. Bil je star 53 let. Rojen je bil v Srednjem vasi pri Kočevju. Tukaj zapušča soprogro Rozi, roj. Ivančič, hčeri Frances in Rose, ter b rata Johna ter več družnih sorodnikov.

Dne 16. nov. je preminal Pavel Oblak, ki je dospel v Ameriko pred 50 leti. Umrl je na domu svoje hčere, Mrs. J. Kolentz. Star je bil 78 let in doma od Višnike. Svoje čase je bil preddelavec v klobucarni, toda zadnjih 15 let ni delal.

Dne 13. nov. je preminal v bolnišnici rojek Louis Žagar v starosti 67 let. Pokojni je bil doma iz vasi Jesče, fara Mirna peč na Dolenskem, živel je na Krusnem vrhu, odko

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdo izmed rojakov ali rojakinj je nisanega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljice all pa enega izmed odbornikov za maternina pojasmila. V nešte se šele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejšo, hodiši v premovu ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skor 14 tisoč bolnišnic in nad četrti tisoč svinčne podpore ter ima v blagajni skoro \$17,000.00

ODOBRI ZA LETO 1941

Predsednik: MIHAEL UREK

Blagajnik:

ANTHONY Cvetkovich

Brooklyn, N. Y.

Podpredsednik: ANREJ IVANŠEK

Zapisnikar:

FRANK MEKING

1055 Greene Avenue

Brooklyn, N. Y.

Tajnik: JOSEPH POGACHNIK

580 Liberty Avenue

Williston Park, L. I.

Nadzorniki:

VLINKO ZALOKAR

71-09 — 69th Street

Glendale, L. I.

III. ALFRED JUDES

8855 — 238 St. Bellrose, L. I., N. Y.

Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.

Društvo zbiruje vsake četrti soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 263 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Na tem mestu želim sporoti, da imajo slovenski javnosti, da sem bil udeležen s svojo starejšo hčerko večji svatbe Mr. H. Gerjovič in Miss Dorothy Contarini. Naj malo tu opisem tozadovno:

Poroka zgoraj omenjenih se je vršil a ob 4:30 popoldne včeraj v cerkvi sv. Brigite na St. Nicholas Ave. and Grove St. Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Med poročnimi ceremonijami je tamošnji organist, naš znani rojak Mr. Jerry Koprivšek, igral slovenske Marijine pesni, kakor tudi svetovno znano Slabertovo "Ave Maria", kar je bilo nekaj krasnega. Svatba se je nato vršila v dvorani našega rojaka Mr. Arneža, kateri je udeležil gotovo nad 120 povabljencev ter smo bili delčani najboljše postrežbe, zato gre najkrajša zahvala Mr. Arnež, kakor seveda starejši novoporočencev osobito Mrs. Contarini, ki je tako neumorno skrbela da je bil vedno nekaj v izobilju na misah. Novoporočencem na čast je spregovoril nekaj zanimivih besed naš znani rojak L. Mutz, za svoj gulinljiv govor je žel velik aplavor od strani navzočih. Naj tukaj omenim, da Mr. in Mrs. L. Mutz, sta krstna botra ženin Harry Gerjovič, katere se je udeležilo gotovo nad 120 povabljencev ter smo bili delčani najboljše postrežbe, zato gre najkrajša zahvala Mr. Arnež, kakor seveda starejši novoporočencev osobito Mrs. Contarini, ki je tako neumorno skrbela da je bil vedno nekaj v izobilju na misah. Novoporočencem na čast je spregovoril nekaj zanimivih besed naš znani rojak Matija Duke, ki je bila Knausova najbogatejša. Zadnja sestra Frances mu je umrla v starosti domovini lanskem leto. Bila je slepa več let. V Ameriko je odpotovala Mrs. Arnež, kakor seveda starejši novoporočencev osobito Mrs. Contarini, ki je tako neumorno skrbela da je bil vedno nekaj v izobilju na misah. Novoporočencem na čast je spregovoril nekaj zanimivih besed naš znani rojak L. Mutz, za svoj gulinljiv govor je žel velik aplavor od strani navzočih. Naj tukaj omenim, da Mr. in Mrs. L. Mutz, sta krstna botra ženin Harry Gerjovič, katere se je udeležilo gotovo nad 120 povabljencev ter smo bili delčani najboljše postrežbe, zato gre najkrajša zahvala Mr. Arnež, kakor seveda starejši novoporočencev osobito Mrs. Contarini, ki je tako neumorno skrbela da je bil vedno nekaj v izobilju na misah. Novoporočencem na čast je spregovoril nekaj zanimivih besed naš znani rojak Matija Duke, ki je bila Knausova najbogatejša. Zadnja sestra Frances mu je umrla v starosti domovini lanskem leto. Bila je slepa več let. V Ameriko je odpotovala Mrs. Arnež, kakor seveda starejši novoporočencev osobito Mrs. Contarini, ki je tako neumorno skrbela da je bil vedno nekaj v izobilju na misah. Novoporočencem na čast je spregovoril nekaj zanimivih besed naš znani rojak Matija Duke, ki je bila Knausova najbogatejša. Zadnja sestra Frances mu je umrla v starosti domovini lanskem leto. Bila je slepa več let. V Ameriko je odpotovala Mrs. Arnež, kakor seveda starejši novoporočencev osobito Mrs. Contarini, ki je tako neumorno skrbela da je bil vedno nekaj v izobilju na misah. Novoporočencem na čast je spregovoril nekaj zanimivih besed naš znani rojak Matija Duke, ki je bila Knausova najbogatejša. Zadnja sestra Frances mu je umrla v starosti domovini lanskem leto. Bila je slepa več let. V Ameriko je odpotovala Mrs. Arnež, kakor seveda starejši novoporočencev osobito Mrs. Contarini, ki je tako neumorno skrbela da je bil vedno nekaj v izobilju na misah. Novoporočencem na čast je spregovoril nekaj zanimivih besed naš znani rojak Matija Duke, ki je bila Knausova najbogatejša. Zadnja sestra Frances mu je umrla v starosti domovini lanskem leto. Bila je slepa več let. V Ameriko je odpotovala Mrs. Arnež, kakor seveda starejši novoporočencev osobito Mrs. Contarini, ki je tako neumorno skrbela da je bil vedno nekaj v izobilju na misah. Novoporočencem na čast je spregovoril nekaj zanimivih besed naš znani rojak Matija Duke, ki je bila Knausova najbogatejša. Zadnja sestra Frances mu je umrla v starosti domov

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

133

Toda po vsakem poročilu je bil on tisti, ki je veličastno ukazoval in uveljavljal svojo voljo. Njegova volja je bila, da konča svoje življenje kot mirovni cesar, in zaupanje v Bogata ga ni nikoli zapustilo, niti je dajalo zavest, da ne bo mogla ukloniti njegove volje nobena moč na svetu. Nobene moči na svetu se ni bal, ne večike Rusije, ki so govorili o njej, da hoče uničiti donavsko monarhijo, ne Srbov, ki so se zanašali na rusko pomoč niti ga niso begala strašila, ki mu jih je slišal Conrad, niti niso vplivale nanj spogledljive Berchtoldove diplomatske šahovske poteze; cesar je bil sklenil, da mora biti mir, in zoper ta sklep ni bilo priziva. Bal se je samo enega človeka: prestolonaslednika.

Kadar je Fran Ferdinand stopil v cesarjevo delovno sobo, je starec videl v prišlečevih očeh morilsko besnost predolgo razočaranega in premnogokrat opeharjenega človeka. Bala sta se drugi drugač kakor dva močna bogova, ki bijeta visoko nad človeškim ljudstvom svoj boj, bala sta se drugi drugač kakor dva slabotna človeka, ki s poslednjo močjo odibljata smrtni udarec.

Fran Ferdinand ni vselej kazal svoje morilsko besnosti; včasih je prisel ves krotak in spoščljiv ter izkušal s hinavsko skromnostjo pridobiti cesarja za stvar, ki je bila izgubljena, zato, ker je bila prestolonaslednikova stvar. Ta hinavsko skromnost se je zdela cesarju nevarnejša od morilsko besnosti. Starci se lažni krotkosti ni dal prevariti, njegova volja se je upirala zoper lažnost, ki je terjačenemu neprikrito plapolala v očeh. Prestolonaslednik je kričal:

"Nič več vpliva nimam tu kakor zadnji hlapac!"

Cesar je odgovarjal: "Dokler jaz živim, ne dam nikomur, da bi se vtikal v vladanje!"

Fran Ferdinand je kriče odgovarjal: "Prav, prav, a jaz bom tisti, ki bom delal pokoro za tvoje pregreške."

Ta razgovor so poslušali trepetajoči dvorjaniki v začetku leta 1914; preklinjali so prestolonaslednika, ki je spravljal starčeve zdravje v nevarnosti, bali so se, da ne bi po nasilneževem obisku našli stareca nezavestnega na tleh — a cesar je le slabotno drhtel v svojem naslenjanju, ko so vstopili, s tresočo se roko je prijal za pero in se sklonil nad svojimi uradnimi spisi. Minuto po tem pa ni več drhtel.

Iz uradnih spisov je izhal dobrodejan čar, kreplali so ga, zagovarjali čar urokov, nekakšna moč je sijala iz njih in se čudovito razvila starenju cesarju v kri in žile. Veden je dokler ima moč, da se sklanja nad uradnimi spisi, toliko časa ne more umretri.

Ministri so imeli dva gospodarja: cesarja in prestolonaslednika. Cesaru so previdno, prizanesljivo podajali poročila, strahoma pazeč, da mu ne bi prinesli kakve slabe novice. Višji dvorniki in cesarjevi pribiščni so zabičevali vsakemu ministru, ki je prišel k cesarju.

"Samu nič neprijetnega nikar ne povejte!"

Kar je bilo neprjetnega, so sneli povedati prestolonasledniku, ta je hotel vse vedeti, vse zvedeti, biti o vsem poučen. A nihče se ni upal slepo ubogati prestolonaslednikov navodil, kajti poslednja odločitev je bila pri cesarju. Vsi so zdihovali.

"Dvenaš gospodoma ni moč služiti. Vsi so služili dve na gospodoma. Vsi so tožili: "Kaj bo iz tega?"

Conrad je napovedal: "Iz tega bo vojna, čeprav je cesar noč." Berchtold se je smehljal: "Ko bi vsega cesar cesar ne mara, res ne bilo — kako priskutno bi bilo življenje! A Srbija je stvarnost, čeprav noče cesar nič slišati o nji!"

Vprašanje je bilo ime: Srbija. To vprašanje je silič bolj in bolj in ospredje, preraščalo je notranje politične narodnosti voje. Srbija se ni končavala ob srbskih mejah, beograjski vpliv je segal daleč v habsburško monarhijo, v Sarajevu in severne nebosanske gnezde je imela velesrbska propaganda svoje ljudi. Jugoslovanska propaganda je zajemala vse slovanske narode v monarhiji.

Februarja meseca leta 1914 so se v Pragi tri društva jugoslovenskih visokošolcev, srbsko društvo "Šumadija" hrvaško društvo "Hrvat" in slovensko društvo "Jadran" strnila v enoto bojno skupino, ki si je nadela ime: "Jugoslavia." Izjavljala je: "Nastopamo pod skupnim imenom Jugoslovanov in s tem izpričujemo, da naš nacionalizem ni separatistično srbski, hrvaški in slovenski, temveč jugoslovenski. Da so Srbi, Hrvati in Slovenci en narod, je za nas dejstvo. Mi nismo samo južni Slovani, ampak hočemo biti tudi Jugoslovani!" Praška policija je vsaki mesec poročala na Dunaju o delovanju društva "Jugoslavije."

Avtstrijski poslanik v Beogradu, baron Geisl je vsak teden poročal na Dunaj o delovanju velesrbske organizacije "Narodne obrane," ki je bila nestala v Srbiji po priključitvi Bosne in Hercegovine. Poslanik je skrivaj opazoval delovanje petnajstorice glavnih odsekov in petnajstorice tajnih odsekov, ki so jih vodili visoki srbski častniki in uradniki. Poročal je, da "Narodna obramba" organizira boj proti Avstroogrski in nabira prostovoljce, ki delujejo skupno z velesrbsko mislečimi Jugoslovani v monarhiji.

Tudi v Bosni je obstajala protivavstrijska velesrbska organizacija "Mlada Bosna." Bosanski deželni glavar, feldcajmojster Potiorek jo je preganjal na življenje in smrt, s trdnim namenom, da jo "zatare kakor uši," ni pa poročal o nji na Dunaju. Najvišji uradnik, ki mu je bila povravnja uprava priključenih dežel Bosne in Hercegovine, je bil civilist na Dunaju, skupni finančni minister Bilinski Poljak, s katerim se je general v Sarajevu nered dopisoval. Potiorek je hotel neodvisno od Dunaja "z železno metlo napraviti v Bosni red." Uničenje "Mlade Bosne" se mu je zdele lahka stvar. Kdo so bili člani "Mlade Bosne?" Polodrasli zelenici, sestradani proletarski sinovi, gimnazijci in vajenci. Potiorek je posiljal svoje vojake in orožnike, da so po gimnazijah v Sarajevu in Tuzli "delali red." Gimnazijci v Tuzli — tako so poročali biriči — so bili od sile prevejana zaleda. Tem zelenicem ni bilo moči priti na kraj. Dajali so se izključevati, ne da bi trencili z očmi, dajali so se zapirati, pretepati, mniti, ne da bi izdali ostale zarotnike.

(Nadaljevanje prihodnjih.)

To so besede!

Piše: JANKO N. ROGELJ,
direktor publicete J. P. O. slovenske sekciije.

Nadaljevanje

Nadalje so po \$1. — darovali:

John Skubitz Sr., Mrs. Mang Agnich, Martin Fink, Joe Shikona, Matt Rom, Louis Rebol, John Fugina, John Korosec, A. Pershern, Theresa Gouze, John Movrin, Mrs. Kosmach, Mrs. G. Skube, Mrs. Fr. Lindgren, J. Tekavitz, Mrs. Rose Kovari, John Kalam, Joe Pluth, Mrs. M. Jerich, Lawrence Lunka, Mary Gachnik, John Vidmar Sr., John Vidmar Jr., L. Gornik, Anton Boitz, Jr., John Kaplan, John Glavan, Fr. Kocjan, Michael Jerich Jr., Leo Erchull, Mrs. Ant. Godec, Mrs. M. Oblak, Jos. Kastelec Sr., Matt Boldine, Manko Slogar, Fred. Benko, Mrs. M. Stubler, Jack Musich, Anton Kuzma, F. J. Sustersich, Fr. Shepel Jr., Joe Grahek, Fr. Maušar, Katarina Golobic, J. B. Rosandich, Jack Pavlisich, Fr. J. Jasper, Mrs. M. Banovetz, Mrs. John Slabodnik, Mrs. Steve Smrek, J. Kotzman, Marko Junke, Joe Lobe Sr., Joe Pacel Sr., Louis Kosteck, Florian Sustar, Frank Erzar, Sr., Paul W. Martin, Seme's Market, American Cafe Hotel Ely John Nordstrom, Fr. Perovsek, Traveler's Hotel Joe Prijatelj, Tourist Service, Ely Credit Association, Mrs. F. Petek, Mrs. Praprotnik, Miss Fr. Perovsek, Fr. Liskar, Louis Lazar, Ant. Perme, Fr. Ilren, J. Lovsin, Mrs. Mary Perusek, F. Dejak, John Segar Sr., Jack Moravetz, Mrs. Fr. Zupec, L. Mihelich, Simon Marolt, Mrs. Mary Mrak, Peter Strucel, Fr. Beuk, Robert Graham, Frank A. Dejak, Mrs. John Vivoda, John Gnidica, Jos. Dejak, Matt Dejak, John Zobec Sr., Frank Sober Sr., Jos. Omerza, John Zobec Jr., Frank Samec, John Zevrl Sr., Barbara Rozman, John Kramer, Tony Cerar, A. Perushek, Miss Julia Perovsek. Po 75 cent. — Mrs. Peter Hunter, Frank Shepel Sr., George Barich, Joe Gerzin Sr. Po 70 cent. — Fr. Jeager. Po 55 cent. — K. V. Smith. Po 50 cent. — Mrs. A. Novak, Vine, Vesel, Joe Pacel, J. Serjak, John Rom, Fr. Miklavcic, Mrs. Mary M. Segar, John Strucel, Louis Ravnkar, Fr. Smrk, John Zabitz, Mrs. Jenkins, Tekar, Fr. Boldine, John Kastelac Jr., Ant. Rajer, Louis Marolt, Louis Dejak, Matt Zeleznikar, Joe Lobe Jr., Ludvig Dejak, Ant. Deslich, Anton Pecek, Luka Devič, Agnes Krnicar, Joe Jamnik, Geo. Velčeff, Anna S. Grahek, Rose Capelnik, Stanley Germak, Fr. Osaben, Lawrence Kuhar, Joe Mavetz, Mrs. Joe Jenko, Mrs. E. Aspie, Frances Stokes, Helia Koski, Emily Stember, Pete Kerze Jr., Frank Telich, Math Indihar, Math Kapsch, Axel Arola, Herman Kittala, Marko Dusich, J.

R A Z P R O D A J A SLOVENSKIH K N J I G po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andrej Ternovac (Ivan Albreht) Blagajna Vellikega Vojvoda (Frank Heller.)

Anderšovne pripovedke za slovensko mladino

Bele noči malij Junak. (Dostojevskij)

Božji mejniki (Ivan Preger)

Filofloksa zgodba (Aljoša Jirasek)

Gospod Fridolin Žolna in njegova družina (Fr. Milčinski)

Kazan, voljčji pes (J. O. Curwood)

Kaj se je Makar sanjalo (V. Korenko)

Na različnih potih (Franc Frisch)

Peter Pavel Čavar (Dr. I. Preger)

Pravica Kladiča (Vladimir Levstik)

Sliko Doriane Gray (Oscar Wilde)

Verne duše v vleč (Prosper Mérimée)

Zapiski iz mrtev doma (A. M. Doštevski)

Po 70c zvezek

Do Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek

Belfeger (Artur Berndt)

Osnar pragozda (James Oliver Curwood)

Po \$1 zvezek

Ugrabljeni milioni (E. G. Seliger)

Veridicem (Fater Hajeton)

Slike (E. S. Thompson)

Rudarska balada (Marija Majorjeva)

Prigode čebelice Majke (Waldemar Bonsek)

Pingvinški otok (Anatole France)

Pisanje zgodbe (Janko Kac)

Po \$1.25 zvezek

Skrivnostni studenec (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazen (F. M. Dostoevskij)

Tigrov zobje (Mavrica Lablanc)

Kristof Dimac (Jack London)

Misterija (Gustave le Rouge)

Po \$2 zvezek

Prekoren (France Kridar)

Po \$2.50 zvezek

Vlajnjeva repatica (Vi. Levstik)

Naročite pri:

**KNJIGARNA
SLOVENIC
PUBLISHING CO.**
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

Lobe, Fr. Urbas, John Labernik, Mike Klobuchar, Fr. Meden, Jos. Kvas. Mrs. W. Mitchell, Mrs. J. Carlson, Mrs. G. Enquist, Pat Burns, J. A. Kangas, Brigitta Hribar, Ant. Struna, John Kalam, Joe Pluth, Mrs. M. Jerich, Lawrence Lunka, Mary Gachnik, John Vidmar Sr., John Vidmar Jr., L. Gornik, Anton Boitz, Jr., John Kaplan, John Glavan, Fr. Kocjan, Michael Jerich Jr., Leo Erchull, Mrs. Ant. Godec, Mrs. M. Oblak, Jos. Kastelec Sr., Matt Boldine, Manko Slogar, Fred. Benko, Mrs. M. Stubler, Jack Musich, Anton Kuzma, F. J. Sustersich, Fr. Shepel Jr., Joe Grahek, Fr. Maušar, Katarina Golobic, J. B. Rosandich, Jack Pavlisich, Fr. J. Jasper, Mrs. M. Banovetz, Mrs. John Slabodnik, Mrs. Steve Smrek, J. Kotzman, Marko Junke, Joe Lobe Sr., Joe Pacel Sr., Louis Kosteck, Florian Sustar, Frank Erzar, Sr., Paul W. Martin, Seme's Market, American Cafe Hotel Ely John Nordstrom, Fr. Perovsek, Traveler's Hotel Joe Prijatelj, Tourist Service, Ely Credit Association, Mrs. F. Petek, Mrs. Praprotnik, Miss Fr. Perovsek, Fr. Liskar, Louis Lazar, Ant. Deslich, Anton Pecek, Luka Devič, Agnes Krnicar, Joe Jamnik, Geo. Velčeff, Anna S. Grahek, Rose Capelnik, Stanley Germak, Fr. Osaben, Lawrence Kuhar, Joe Mavetz, Mrs. Joe Jenko, Mrs. E. Aspie, Frances Stokes, Helia Koski, Emily Stember, Pete Kerze Jr., Frank Telich, Math Indihar, Math Kapsch, Axel Arola, Herman Kittala, Marko Dusich, J.

John Skubitz Sr., Mrs. Mang Agnich, Martin Fink, Joe Shikona, Matt Rom, Louis Rebol, John Fugina, John Korosec, A. Pershern, Theresa Gouze, John Movrin, Mrs. Kosmach, Mrs. G. Skube, Mrs. Fr. Lindgren, J. Tekavitz, Mrs. Rose Kovari, John Kalam, Joe Pluth, Mrs. M. Jerich, Lawrence Lunka, Mary Gachnik, John Vidmar Sr., John Vidmar Jr., L. Gornik, Anton Boitz, Jr., John Kaplan, John Glavan, Fr. Kocjan, Michael Jerich Jr., Leo Erchull, Mrs. Ant. Godec, Mrs. M. Oblak, Jos. Kastelec Sr., Matt Boldine, Manko Slogar, Fred. Benko, Mrs. M. Stubler, Jack Musich, Anton Kuzma, F. J. Sustersich, Fr. Shepel Jr., Joe Grahek, Fr. Maušar, Katarina Golobic, J. B. Rosandich, Jack Pavlisich, Fr. J. Jasper, Mrs. M. Banovetz, Mrs. John Slabodnik, Mrs. Steve Smrek, J. Kotzman, Marko Junke, Joe Lobe Sr., Joe Pacel Sr., Louis Kosteck, Florian Sustar, Frank Erzar, Sr., Paul W. Martin, Seme's Market, American Cafe Hotel Ely John Nordstrom, Fr. Perovsek, Traveler's Hotel Joe Prijatelj, Tourist Service, Ely Credit Association, Mrs. F. Petek, Mrs. Praprotnik, Miss Fr. Perovsek, Fr. Liskar, Louis Lazar, Ant. Deslich, Anton Pecek, Luka Devič, Agnes Krnicar, Joe Jamnik, Geo. Velčeff, Anna S. Grahek, Rose Capelnik, Stanley Germak, Fr. Osaben, Lawrence Kuhar, Joe Mavetz, Mrs. Joe Jenko, Mrs. E. Aspie, Frances Stokes, Helia Koski, Emily Stember, Pete Kerze Jr., Frank Telich, Math Indihar, Math Kapsch, Axel Arola, Herman Kittala, Marko Dusich, J.

John Skubitz Sr., Mrs. Mang Agnich, Martin Fink, Joe Shikona, Matt Rom, Louis Rebol, John Fugina, John Korosec, A. Pershern, Theresa Gouze, John Movrin, Mrs. Kosmach, Mrs. G. Skube, Mrs. Fr. Lindgren, J. Tekavitz, Mrs. Rose Kovari, John Kalam, Joe Pluth, Mrs. M. Jerich, Lawrence Lunka, Mary Gachnik, John Vidmar Sr., John Vidmar Jr., L. Gornik, Anton Boitz, Jr., John Kaplan, John Glavan, Fr. Kocjan, Michael Jerich Jr., Leo Erchull, Mrs. Ant. Godec, Mrs. M. Oblak, Jos. Kastelec Sr., Matt Boldine, Manko Slogar, Fred. Benko, Mrs. M. Stubler, Jack Musich, Anton Kuzma, F. J. Sustersich, Fr. Shepel Jr., Joe Grahek, Fr. Maušar, Katarina Golobic, J. B. Rosandich, Jack Pavlisich, Fr. J. Jasper, Mrs. M. Banovetz, Mrs. John Slabodnik, Mrs. Steve Smrek, J. Kotzman, Marko Junke, Joe Lobe Sr., Joe Pacel Sr., Louis Kosteck, Florian Sustar, Frank Erzar, Sr., Paul W. Martin, Seme's Market, American Cafe Hotel Ely John Nordstrom, Fr. Perovsek, Traveler's Hotel Joe Prijatelj, Tourist Service, Ely Credit Association, Mrs. F. Petek, Mrs. Praprotnik, Miss Fr. Perovsek, Fr. Liskar, Louis Lazar, Ant. Deslich, Anton Pecek, Luka Devič, Agnes Krnicar, Joe Jamnik, Geo. Velčeff, Anna S. Grahek, Rose Capelnik, Stanley Germak, Fr. Osaben, Lawrence Kuhar, Joe Mavetz, Mrs. Joe Jenko, Mrs. E. Aspie, Frances Stokes, Helia Koski, Emily Stember, Pete Kerze Jr., Frank Telich, Math Indihar, Math Kapsch, Axel Arola, Herman Kittala, Marko Dusich, J.